

PREMIERA CZOŁGU PT-16 W KIELCACH. DEMONSTRATOR MODERNIZACJI T-72

W Kielcach prezentowany jest po raz pierwszy demonstrator czołgu PT-16, czyli głębokiej modernizacji czołgów T-72, opracowanej przez polski przemysł między innymi z myślą o rynkach eksportowych.

Czytaj też: Serwis Specjalny Defence24 [MSPO 2016 - wiadomości i analizy z Międzynarodowego Salonu Przemysłu Obronnego w Kielcach.](#)

W ramach projektu PT-16 zespół konstruktorów z PGZ postawił sobie za zadanie przeprowadzenie głębokiej modernizacji czołgów PT-91 i T-72, w tym z myślą o rynkach eksportowych. Głównymi założeniami było zwiększenie siły ognia, podniesienie poziomu ochrony balistycznej i przeciwminowej, poprawę manewrowości taktycznej wozu oraz komfortu działania i świadomości sytuacyjnej załogi. To wszystko starano się połączyć z koncepcją modułowości proponowanych w ramach modernizacji rozwiązań oraz stworzeniem warunków, by pakiet modernizacyjny był w całości wytwarzany przez krajowe podmioty gospodarcze.

W czołgu zamontowano nową 120 mm armatę o długości lufy 50 kalibrów zasilaną scaloną amunicją 120x570 mm. Zautomatyzowany system zasilania w amunicję o pojemności 22 nabojów umieszczono w specjalnej niszy z tyłu wieży (dotychczasowy został usunięty). Jest on odseparowany od przedziału załogi odsuwaną pancerną przegrodą. Zaproponowano również zastosowanie nowych napędów wieży i armaty, a także wprowadzenie systemu dynamicznego pomiaru ugięcia lufy (MRS). Konstrukcyjnie przewiduje się zapewnienie miejsca na przewożenie do 44 szt. amunicji różnych typów w wozie.

Odporność balistyczną zwiększono poprzez zamontowanie dodatkowych pakietów na kadłubie (w tym wzmocniono jego dno) a także modułowego zastosowania pancerza reaktywnego, czy ekranów siatkowych i prętowych. Wieża jest spawana i pokryta nowoczesnym, wielowarstwowym pancerzem kompozytowym oraz modułowym reaktywnym.



Fot. R. Surdacki/Defence24.pl.

Natomiast poprawę manewrowości taktycznej uzyskano poprzez montaż nowej jednostki napędowej o większej mocy oraz przekładni głównej (z możliwością zastosowania układu typu *power-pack*), a także zmian w układzie jezdnym (zastosowanie zderzaków elastomerowych, amortyzatorów hydraulicznych, o sterowanej charakterystyce). Proponowane są trzy jednostki napędowe. Pierwsza o mocy 1000 KM, która zastąpi obecny silnik, druga - *power-pack* o mocy 1088 KM a trzecia - również *power-pack* ale o mocy 1200 KM.

Poprawienie świadomości sytuacyjnej ma zwiększyć użycie dodatkowych systemów łączności wewnętrznej i zewnętrznej oraz systemu BMS. W zakresie poprawy warunków użytkowania wozu wprowadzono dodatkowy agregat prądowórczy (APU), system klimatyzacji i automatycznej lokalizacji uszkodzeń (ALU). Przebudowano wewnętrzną instalację elektryczną, tak by zapewniła ona zdolności do zasilania większej liczby odbiorników, w tym planowanych do zamontowania w przyszłości.

Duże zmiany objęły również cały system wykrywania i naprowadzania uzbrojenia. Wprowadzono nowy system kierowania ogniem, którego elementami są nowoczesne przyrządy obserwacyjno celownicze dla poszczególnych członków załogi. Nowy system zapewnia już pracę w trybie „*hunter-killer*” i „*killer-killer*” oraz pozyskiwanie danych z wielu przyrządów zamontowanych na czołgu i z zewnątrz - za pomocą BMS.

Zakłada się, że przy zastosowaniu maksymalnego pakietu modernizacji masa czołgu nie przekroczy 50 ton. Podczas badań demonstratora osiągnięto prędkość do 74 km/h oraz wysokie charakterystyki odnośnie manewrowości wozu.

Dalsze kierunki zmian mają na celu obniżenie sygnatury termalnej wozu, poprawę maskowania statycznego i dynamicznego, zamontowanie ASOP, a także systemów ochrony przed skutkami wybuchów min i IED czy montaż dodatkowych źródeł zasilania pokładowego sieci elektrycznej.

Czołgi rodziny T-72 są nadal użytkowane w wielu krajach i uczestniczą w licznych konfliktach zbrojnych, jak choćby w Syrii i na Ukrainie. Ich wady i zalety wykazane w trakcie tych konfliktów nie

zawsze jednak wynikały z ich realnych możliwości taktyczno-technicznych. Niemniej jednak to te doświadczenia stają się impulsem do przeprowadzenia wielu modyfikacji tych maszyn, różniących się zarówno zakresem dokonanych modyfikacji, poziomem zaawansowania prac, czy możliwościami jakie dały nowe układy, zespoły i elementy wyposażenia. Trzeba też pamiętać, że kraje b. ZSRR otrzymywały na ogół nowsze wersje czołgów T-72, niż inni użytkownicy (standardem była seria T-72B).

Czytaj też: Serwis Specjalny Defence24 [MSPO 2016 - wiadomości i analizy z Międzynarodowego Salonu Przemysłu Obronnego w Kielcach.](#)